

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 25.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 2396/1924.

Comunicat.

Înalt Preasfințitul Domn Mitropolit Primat cu adresa Nr. 262 din 3 Iulie a. c. ne comunică, că sf. Sinod în ședința sa din 24 Iunie a. c. a dispus următoarele:

„Constatându-se, că traducerea Bibliei făcută de dl *Cornilescu*, este o traducere, care nu corespunde textului normativ al Bisericii ortodoxe.

Constatându-se, că traducerea e făcută tendențios și în spiritul ca cetitorul, din cetirea ei, să ajungă la interpretări pe da dreptul protivnice doctrinei Bisericii ortodoxe, se recomandă cetitorilor creștini ortodoxi a se folosi numai de acele texte și traduceri folosite de Biserica noastră.

Preoții și toți clericii sunt cu desăvârșire oprîți a se folosi în predicele și în studiile lor de textul traducerii *Cornilescu*“.

Ceace aducem la cunoștința Onor. preoțimi și a credincioșilor noștri spre știre și conformare.

Arad, din ședința cons. a sen. bis. ținută în 11/24 Iulie 1924.

Joan I. Bapp m. p.
Episcop.

Nr. 2397/1924.

Comunicat.

Înalt Preasfințitul Domn Mitropolit Primat, cu adresa Nr. 262 din 3 Iulie a. c. ne aduce la cunoștință, că sf. Sinod în ședința sa din 25 Iunie a. c. luând în considerație intervenția A. S. Regale Principele Moștenitor *Carol*, inspectorul general al aeronauticii, a hotărît să se introducă în ectenia cea mare rugăciune

și pentru aviatori. În acest scop ectenia: Pentru cei ce umblă pe ape și călătoresc, pentru cei bolnavi etc., se completează în chipul următor:

„Pentru cei ce umblă pe ape, *pentru cei ce zboară prin văzduh*, pentru cei ce călătoresc pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostănesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm“.

Ceace comunicăm Onor. preoțimi spre știre și conformare.

Deci până la o viitoare ediție a Liturghierului, actualele cărți să fie întregite cu formula „*pentru cei ce zboară prin văzduh*“ la locurile în drept.

Arad, din ședința cons. a sen. bisericesc, ținută în 11/24 Iulie 1924.

Joan I. Bapp m. p.
Episcopul Aradului.

Proiectul de Concordat.

Datoria credincioșilor ortodoxi
de d-na ALEXANDRINA GR. CANTACUZINO.

Primum din partea d-nei Alexandrina Gr. Cantacuzino cele ce urmează:

Am citit cu uimire noul proiect de concordat publicat în ziarul „Lupta“ de Vineri 4 August, și dacă nu ar fi fost dat spre cunoștință de un ziar important al țării nu ași fi crezut nici odată că un asemenea text să fie autentic chiar ca act preliminar pentru încheierea unui concordat căci *în el, dela început, am renunțat la însăși principiile primordiale de apărare națională pe care trebuia să le stabilim ca chestiuni asupra cărora nu pot fi transacții nici concesiuni de făcut.*

Iar în acest text preliminar (dacă o autentic) admitem o singură biserică catolică.

fără distincțiune de rit, care se va bucura de toate drepturile politice și privilegiu care în regatul României sunt atribuite religiei profesată de către majoritatea națiunii.

Deci, biserica ortodoxă, biserica națională, pe care autorul textului se ferește să o numească, va fi pe picior de egalitate în drepturile sale nu cu biserica unită dar cu însăși biserica catolică ale cărei interese laice și politice nu numai că nu au nimic comun cu desvoltarea acestui neam, dar în multe cazuri îi sunt cu desăvârșire protivnice.

Noi în loc să despărțim biserica-unită de cea catolică și se cerem, dacă concordat trebuie cu orice preț să fie, să se încheie *măcar un tratat bilateral, unul privind pe cei de acelaș sânge cu noi pe care în nici un caz nu-i putem lăsa sub scutul unui aeropag străin și altă convenție regulând situațiunea bisericii catolice care nu are nimic a face cu noi, și este o biserică străină ca toate celelalte biserici și nu poate cere drepturi privilegiate ci numai desvoltarea Ei potrivit legilor țării la care trebuie să se supuie. Noi însă prin textul preliminar publicat dăm de bună voe în zestre bisericii catolice pe frații noștri uniți, care de aci înainte și pentru totdeauna prin Roma și grația Vaticanului, vor regula toate afacerile lor cu noi.*

Se poate o greșeală politică mai grozavă ?

Se poate ca în ceasul când abea se constituie definitiv statul național român, când cu atâta greutate facem unificarea sufletească, socială și politică, tocmai *din pricina uneltirilor religioase, în special a catolicilor a căror episcopi nu au vrut să se supuie la nici una din legile noastre*, noi de bună voe să deschidem porțile singurei cetăți nebiruite ce o avem, cetatea credinței și a bisericii ortodoxe, și să o lăsăm și pe ea să fie doborâtă de cea mai de seamă putere politică din lume, care este biserica catolică ?

Țări catolice nu știu cum să scape de înrâurirea covârșitoare a acestor asociații clericale care răpesc însăși pe nesimțite, conducătorilor directiva statelor lor și noi cari punem abea temelia organizației noastre de stat unitar, nu ne sfiim să chemăm la praznicul mare

al neamului pe acești străini dându-le, împinși de o ideologie copilărească, loc de frunte lângă noi ca să ne distrugă mai ușor.

Să se știe bine de toți; acum pentru noi *este vorbă de a fi sau a nu mai fi.*

Nu avem în fața noastră obișnuitele chestiuni, pertractări și alte glume de acest soi. Nu sunt în joc patimile, calomniile sau uneltirile politicianilor de care opinia publică, este sătulă. Acum este vorba de însăși, *hotarul nostru. Din 1914 nu s'a mai pus o problemă mai covârșitoare pentru desvoltarea noastră pașnică.* În conștiința românească nu se poate să nu se trezească instinctul de conservare al acestui popor. Nu se poate să nu-i arate primejdia ce ar decurge dintr'un asemenea tratat care cu siguranță ar deschide o serie de frământări ale căror consecințe nici nu se pot întrevedea.

Știm că la cârma țării este *un bărbat căruia prieteni și adversari îi recunosc înaltul său patriotism. Intr'însul este nădejdea noastră* căci nu se poate ca un asemenea act să poarte pecetea sa.

Însă un popor nu merită să trăiască dacă nu știe să fie singur străjerul neamului său.

La marile cotituri ale vieții *omul, adevărat om*, se ridică și își croește drumul condus numai de conștiința sa.

Astăzi conștiința românească să se descătușeze și cu hotărîre să se rostească, căci nu mai este vreme de pierdut.

Am câștigat războiul întregirei, însă vom pierde astăzi roadele lui, dacă pentru a doua oară nu vom striga: pe aicea nu se trece.

Înalții prelați ai bisericii noastre sunt datori să convoace urgent un congres al bisericii ortodoxe la care să participe clerul și mirenii și în care chestiunea concordatului să fie amănunțit cercetată și toate măsurile de apărare luate.

S'a deschis o mare chestiune națională; toți românii sunt datori a-și face datoria față de neamul lor.

„Lupta“.

Discurs

rostit de d. VASILE GOLDIȘ, în ședința parlamentului, la 13 Iunie 1924, în chestia alegerilor sinodale din eparhia Aradului.

(Urmare.)

D-lor deputați, îmi voi lua libertatea ca să vă arăt câteva cazuri, din cari aveți să vedeți ce s'a întâmplat. Pregătirea alegerii s'a făcut în conformitate cu statutul-organic și cu dispozițiile regulamentelor în vigoare.

S'au numit comisari la alegere. Am fost acauzați că consistoriul din Arad ar fi numit comisari numai din partidul național. Această afirmațiune este contrară adevărului. Sunt aci toate actele oficiale ale acestei alegeri și pot să vă spun că dintre 40 de comisari, 20 preoți și 20 mireni, au fost 23, cari nu sunt în partidul național și 17 cari aparțineau partidului național, va să zică, minoritatea dintre comisari, cece dovedește că consistoriul absolut nu a fost condus de politică la alegerea aceasta.

Dacă cineva ar avea dreptul să se plângă, ar fi partidul național, care la numirea comisarilor pentru alegeri a fost lăsat în marea minoritate. Și nu numai în cât privește pe comisarii din cler, cari sunt numiți de regulă dintre protopopi și asesorii consistoriali, dar, și în privința comisarilor mireni, unde se mai poate vorbi de eventualitatea vreunei considerațiuni politice.

Și dintre cei 20 comisari mireni numai 9 au fost din partidul național, iar 11 au fost din alte partide, liberali averescani, ori de aceia cari nu sunt înscrisi în nici un partid politic.

Este deci absolut fără nici un temei acuza, că consistoriul la numirea comisarilor ar fi favorizat partidul național. Iar episcopul, care este de 22 de ani acolo este unul dintre cei mai distinși principii ai bisericii noastre ortodoxe, cei cari îl cunosc pot să con firme acest lucru.

Acest episcop, (N. R.) P. S. S. a edificat pe spesele proprii în comuna sa natală Pociovești, o biserică frumoasă, din piatră de codru, cu tenciuală de var și cement, care în viața sa a trăit ca un om sărac, pentru ca să-și lase toată averea în scopul de caritate și binefaceri pentru cei lipsiți și pentru burse de studenți, niciodată nu s'a amestecat în alegerile eparhiale ori congresuale. El totdeauna a stat pe acest punct de vedere: „Toți sunteți fiii mei toți sunteți egali, puteți alege pe cine voiți, numai credincios bun și om de omenie să fie, eu nu mă pot amesteca”. Așa stau lucrurile. S'au făcut alegerile. Cum s'au făcut însă aceste alegeri, în ce chip neomenos, chiar barbar, s'a amestecat puterea politică și administrația în aceste alegeri, am să v'o dovedesc. Înainte de toate oiu ceti câteva rânduri din raportul oficios al Consistoriului către Sinodul eparhial despre discursul alegerilor.

Iată d-lor deputați, ce zice acel raport:

„Deși în conformitate cu normele în vigoare, oficialitatea bisericească la astfel de alegeri nu face candidări, cece s'a amintit și în circularul nostru susprovoacat în care se zice că, „la alegerile din chestiune nu sunt obligate candidaturile, ci fiecare alegător votează persoana pe care o crede vrednică de încrederea sa”, cu toate acestea factori necompetenți în chestiuni bisericești au făcut candidaturi și pentru reușita candidaților în mod abuziv de puterea Statului au influențat asupra credincioșilor, deoparte prin promisiuni de diferite favoruri, iar de alta prin terorizări, astfel că credincioșii n'au putut să-și valideze liberi un drept divin, înscris și în Constituția bisericii noastre”.

„Încă înainte de alegeri s'a raportat Consistoriului nostru despre ingerințele administrației politice din județul Arad în alegeri. De aceea prin adresa No. 1.069 din 1924, am cerut dela prefectura județului Arad să oprească organele subalterne de sub conducerea sa dela orice amestec și influențe în afaceri și provocându-ne la caz concret, i-am cerut aviz dacă informațiunile noastre n'ar corespunde adevărului. Răspuns însă n'am primit, dar nici nu s'a dat ascultare întreprinderii noastre, pentru că—după cum suntem informați cu date absolut autentice,—dela cel mai înalt dirigitor din fruntea județului, până la cel mai mic slujbaş din comune au fost mobilizați ca agenți electorali, influențând și terorizând credincioșii noștri să voteze candidați oficialității politice.

Acesta este raportul oficios al Consistoriului către sinodul eparhial.

O voce: A crezut că se alege la Parlament.

Altă voce: Cine subscrie:

D. V. Goldiș: Subscrie episcopul și consistoriul din Arad.

Acum d-lor deputați, dați-mi voie să citesc din câteva rapoarte oficioase ale mai multor domni protopopi și preoți despre felul cum s'au făcut alegerile în protopopiatele și comunele lor. Sunt aci la mine rapoartele oficioase în original și sunt la dispoziția oricărui domn deputat să le arăt, dacă ar dori.

D. Nicolai Bălănescu vicepreședinte: Regulamentul spune că discuția la sumar durează 30 de minute. Consult Adunarea, dacă permite continuarea.

Voci da:

D. V. Goldiș. Vă mulțumesc pentru îngăduință.

Am aci înainte de toate raportul protopopului din Radna, d. Pr. Givulescu, senator în cercul unde este ales deputat d. Chr. Tomulescu. Observ că d. protopop și senator Givulescu nu aparține partidului național. Acest domn protopop în raportul său oficios scrie; (citește)

„La alegerile deputaților mireni pentru sinodul eparhial, în cercul electoral Radna, întregul aparat administrativ al județului Arad, a făcut celea mai ilicite ingerințe spre a asigura reușita candidaților săi. Prefectul județului a chemat pe toți primpretorii și —

sub urmările pierderii oficiului—i-a îndemnat să facă totul pentru reușita candidaților prefecturii“.

„Subprefectul județului a concentrat pe toți notarii cercului Săvârșin și i-a pus în vedere, că vor fi dați afară (ipsissimis verbis) din slujbă, dacă nu va ieși lista oficială“.

„Un om al siguranței (agentul Vulpe) a stat o săptămână întreagă în cerc, cutreerând cu automobilul zilnic comunele și terorizând pe notari și învățători în favorul listei oficiale. Primarii comunelor au mers din casă în casă amenințând pe toți credincioșii, cari nu vor vota cu lista oficială. Jandarmii în ziua alegerii au stat în biserică în tot decursul alegerii. În comuna Radna pe notarul comunal (Un străin) și șeful postului de jandarmi a trebuit să-i dau afară din biserică, fiindcă în fața mea terorizau alegătorii să voteze cu candidații prefecturii“.

„În comuna Giulița vice-notarul Zellner, executorul comunal Herbei și 2 jandarmi în ziua de 17 Martie în casa comunală au pus în perspectivă „păruia-lă“ celor ce vor lucra și vota în contra listei liberale. În ziua alegerii vice-notarul Zellner (neamt) a stat în decursul alegerii în biserică, lângă masa biroului împărțind ședulele de votare ale partidului liberal. Sâmbătă în preziua alegerii s'a publicat în sat cu toba „tot omul să lege câinii ziua și noaptea în decurs de 90 de zile, sub urmarea pedepsei de 1000 lei. În comuna Iteu, în ziua de 22 Martie, s'a prezentat subprefectul județului și primpretorul plăsei și oamenilor adunați în fața crășmei le-a spus să voteze cu candidați liberali, că așa-i ordinul de sus. În ziua alegerii s'au prezentat în biserică și au asistat la actul alegerii șeful postului de jandarmi din Petriș. În comuna Săvârșin au asistat la actul alegerii plutonierul de jandarmi și polițistul comunei“.

„Rezultatul alegerilor nu reprezintă adevărata voință a credincioșilor bisericei noastre“.

Voci pe băncile opoziției: Rușine.

Voci: Citiți tot.

D. V. Goldiș: Dacă vroiți, vi le pun la dispoziție.

Voi citi raportul unui alt preot, acum răposat, preotului I. Ștefănuțiu, din Mândruloc. Trebuie că d-voastră d-le Văitoianu, l-ați cunoscut, a fost un preot foarte distins, un fruntaș al bisericii noastre, vice-președinte al congresului general preoțesc, a fost înscris în partidul liberal, dar, cu toate acestea îi recunoaștem vrednicia, fiindcă noi nu măsurăm cinstea oamenilor de după partidul politic, la care aparține. (Aplause pe băncile opoziției).

D-lor, acest vrednic preot scrie Consistoriului din Arad, următoarele: „Dela prefectură am primit următoarea telegramă: Presentați-vă, la 18 Martie, ora 11 a. m. în biroul prefecturii. Ioan Georgescu, prefect, La termenul indicat, ne știind de intenții m'am prezentat la d. prefect de față fiind și dr. Aurel Demian. D. prefect mi-a comunicat, că candidând parti-

dul național pe toată linia pentru sinodul eparhial, guvernul a dat ordin pentru contra-candidarea aderenților partidului liberal. În cercul Arad din partea partidului liberal sunt candidați Nicolae Cristea, învățător în Mândruloc și consilierul orășănesc Puticiu

„Am răspuns d-lui prefect, că nu-i pot împlini cererea, pentru că noi, preoțimea, în alegerile mirenilor nu ne amestecăm, cu atât mai vârtos, că nici nu avem vot. Prefectul și d-nul. Demian se provocau la disciplina de partid, căreia însă eu nu i-am recunoscut îndreptățirea în alegerile noastre sinodale“.

Astfel scrie în raportul său cinstitul preot Ștefănuțiu. Și aci trebuie să vă atrag d-lor deputați, atenția asupra candidaților partidului liberal în cercul Arad. Erau, cum spune și preotul în raportul său învățătorul Nicolae Cristea din Mândruloc și consilierul Puticiu din Arad. Cel dintâiu și-a falsificat însă numele în Cristea, fiindcă de fapt el se numește Cârști dar a crezut mai avantajos să-și ia numele Mitropolitului Primat al țării. De altfel s'a dovedit prin anchetă, că acest candidat liberal, pentru un scaun de deputat în sinodul eparhial din Arad, este un ateu, care a declarat că nu crede în Dumnezeuzeirea lui Christos. Al doilea candidat, cu numele Putici, a fost și în pușcărie. Aceștia erau candidații partidului liberal pentru reprezentanța bisericească.

Prefectul Georgescu ia spus preotului Ștefănuțiu că „guvernul a dat ordin pentru candidarea aderenților partidului liberal“. Eu însă, d-lor deputați, nu cred că acest prefect a spus adevărul, eu nu pot să acuz guvernul de asemenea ilegalități.

Voci: Ba poți, poți! (Ilaritate).

D. V. Goldiș: Cred mai mult, că acest prefect a abuzat și de situațiunea sa oficială, a abuzat și de încrederea guvernului său.

Vin la alt raport. Preotul Nicolae Chicin, din Nădlac, care iarăși nu aparține partidului național, scrie în raportul său No. 112 din 1924, următoarele: „Din partea d-lui prefect al Aradului am fost chemat telegrafic să mă prezentez înaintea d-sale, pe Miercuri. înainte de alegerile de deputați la sinodul eparhial. Cu acea ocaziune d-sa și-a exprimat dorința ca Nădlăcani să voteze pe d. Aurel Demian, medic și dr. Aurel Novac, avocat, pe cari d-sa îi dorește ca să fie aleși. Aceasta o cere dela noi, cu atât mai ales, că și d-sa la rândul său a făcut voia Nădlăcanilor, redându-le judecătoria de ocol și notariatul public, apoi că va edifica soseaua națională ce duce la Pecica, care acum se află de tot stricată, spre care scop a și șesoperat dela guvern o sumă considerabilă, iar întrucât Nădlăcanii s'ar satisface dorinței d-sale, în acest caz șoseaua numită nu va fi reparată și celea deja date vor fi abrogate. cu acestea am fost însărcinat și rugat să le comunic Nădlăcanilor“.

Voci: Ce zice d. Tomulescu? (Ilaritate).

D. V. Goldiș: Va să zică d-lor deputați, cum

vedeți, șoseaua națională se face numai pentru liberali, nu pentru cetățeni, și cine nu votează pe liberali, n'are voie să umble pe șoselele naționale.

Alta. Am aici o delegațiune care sună astfel: „Subsemnatul Ioan Goldiș, notarul comunei Otlaca județul Arad declar următoarele: În ziua de 16 Martie 1924, s'a prezentat în comuna Otlaca d. Ioan Georgescu, inspector administrativ, prefectul județului Arad și cu această ocaziune, în biroul notarial al meu, înaintea d-lui Gheorghe Turicu, preot din comuna Otlaca, mi-a rostit următoarele cuvinte: D-le Goldiș! Întrucât la alegerea ce se va ține la 23 Martie 1924, pentru membri mireni în sinodul eparhial în comuna Otlaca, nu vor fi aleși cu unenimitate d. Lazăr Alexandru și Boariu Dumitru, candidații partidului liberal, d-voastre în decurs de 48 ore nu mai sunteți notarul acestei comune, sau eu nu mai sunt prefect“.

Notarul acesta, d-lor deputați, este înrudit cu mine, dar preotul martor este cel mai înverșunat liberal. Prin urmare, d-voastră n'aveți decât săl întrebați, dacă e adevărat ce scrie omul acesta în declarația sa.

(Va urma).

Cetind ziare.

„Carpații“ scrie: BCU Cluj / Central

Dacă ne întoarcem cu vre-o douăzeci de ani în urmă, adică la primele debuturi ale anumitei prese în România și dacă ne vom aminti de străduințele ce puneau anumiții ziaristi, strecurăți atunci proaspeți în presa noastră, ca să mai schimbe din concepțiile sociale ce formau însăși temelia tinărului nostru Regat și dacă privim astăzi la schimbarea ce s'a produs în aceste concepții, nu putem să nu remarcăm succesul anumitei prese, netezirea, sau mai bine zis pregătirea ce a făcut-o aceasta anumită presă terenului social pentru noua luptă, lupta cea mare contra naționalismului, contra patriotismului, contra credinței și contra existenței noastre ca Stat unitar național.

Acum douăzeci de ani secretarul de redacție al anumitei prese ne în vață ca să nu scriem *M. S. Regele* ci numai *Regele* iar când cuvântul acesta simbolic aveam să-l plasăm în mijlocul unei fraze, nu trebuia să-l scriem cu *R. mare*.

Motivul ce țise dădea eră: *așa se obișnuiește la ziarul nostru... democrat*.

Mobilul era însă altul: *trebuia banalizat în sufletul poporului un simbol înrădăcinat de veacuri, simbol care ne-a menținut unitatea sufletească și care atunci amenința s'o refacă și pe cea politică*.

Din același mobil, nici cuvintele *Patrie*, *Tron*, *Dinastie*, *Țară*, etc. nu trebuiau scrise cu litere mari.

Când ulterior oficina dela Hamburg ne-a trimis plocon în țara noastră *adventismul*, anumita presă complectă ordinele în redacție: Nu trebuia să se mai scrie: *I. P. S. S. Mitropolitul*; *P. S. S. Episcopul* și *S. S. Preotul*, ci pur și simplu *Mitropolitul*, *Episcopul*, *Preotul* cuvinte cari în mijlocul frazei deasemenea trebuia scrise cu inițiale mici. Deasemenea *Biserica*, *S-ta Sriptură*, etc. și pe Isus Hristos dacă nu era nu-

me propriu, l-ar fi scris cu inițiale mici. În tot cazul era oprit să se scrie *Domnul nostru Isus Hristos*.

Analizând ce s'a petrecut de atunci în presa noastră, în cei 20 de ani de școală făcută presei românești de către anumita presă, trebuie să recunoaștem succesul acesteia din urmă. Citiți cu atențiune ziarele și urmăriți cum ni sunt prezentate în ele aceste simboluri sfinte neamului nostru și veti fi alături de noi a recunoaște succesul anumitei prese.

Dar concomitent cu aceste arme sigure îndreptate contra simbolurilor noastre sfinte, reprezentații anumite prese au început să deschidă, sfioși la început, cât se poate de temerari în urmă, mijlocul lumii noastre politice.

În țara noastră obicinuia să se acorde un mare respect conducătorilor Statului. Respectul acesta trebuia distrus.

Atâtea campanii de ponegrire stau zilnic la dispoziția cetitelor ca să justifice succesul ce anumita presă l-a avut și pe acest teren. Și influența lor nu este de ne băgat în seamă.

*

Din observațiunile făcute de noi vom desprinde de aci înainte pe toate cele cari privesc atitudinea numitei prese, tolerată cu atâtea îngăduință în țara noastră. Nu putem însă să nu atragem încă dela început atențiunea asupra primejdiei ce o reprezintă ea pentru dezvoltarea și consolidarea Statului nostru întregit.

„Citiți, citiți ce poate credința în Dumnezeu“.

— Reproducem din cartea preotului luminat C. Morariu din Suceava, decedat în zilele trecute câteva bucați frumoase și edificatoare și sfatuim pe cetitorii nostri să-și înpodobească sufletul cu ele. —

(Urmare și fine.)

7. George Marcu.

George Marcu, țăran din Bulai, un cătun ce se ține de parohia Bosancea în districtul Sucevii, a zăcut un an în pat de umflare ficatului și a fost tratat de medicii din Suceavă. Făcându-i-se tot mai rău, după sfatul altora avea să meargă la spitalul țării din Cernăuț, dar nu mai era transportabil. Cu toate acestea s'a hotărât să meargă. Însă în noaptea, după care avea să se porniască la Cernăuț, a visat că a venit la dânsul Maica Domnului și i-a spus *să meargă la biserică cea, la preotul cel negricios „că acolo ți-i leacul!“* George a întrebat: *la care biserică?* și Maica Domnului i-a răspuns: *acolo ai mai fost!* (adecă la s. Ioan). Trezindu-se din somn, el a istorisit visul soției sale Smaranda și i-a spus să meargă repede la Suceavă și să-l cheme pe părintele Sidorovici, ca să-i citiască. Aceasta s'a întâmplat în luna Februarie 1902. Soția lui George a și alergat la priorul mănăstirii s. Ioan—anume la răposatul Emanuil Ciuntuleac, i-a istorisit visul soțului ei și l'a rugat să-l lase pe păr. Sidorovici să meargă și să-l citiască bărbatului ei bolnav. Priorul i-a răspuns să aducă mai întâi încuviințarea dela parohul din Bosancea. Aducând Smaranda încuviințarea cerută, păr. Sidorovici s'a dus la bolnav, i-a citit rugăciuni, i-a dat și ceva unsoși, și după o săptămână, repetând rugăciunile și unsořile, omul s'a vindecat pe deplin și azi e chiar foarte sănătos.

8. George al lui Nicolae Hubca.

Acest George e țaran din comuna Cuciur-mare, districtul Cernăuțului. După ce păr. Sidorovici mi-a istorisit pățania lui, l'am rugat și pe d-l cantor bisericesc Lazar Lazurcă din Cuciur-mare să-mi deie deslușiri despre el și iată, ce răspuns am primit:

„Mărturisesc pelegea ce o am, că totul este adevărat, după cum va urma: Omul care a fost mut, se cheamă George al lui Nicolai Hubca. El este născut aici în Cuciur-mare la 15 Noemvrie 1869 și căsătorit cu Leontina, fica lui Anton a lui George Mintenco tot din Cuciur-mare. George a amuțit din cauza că în ziua Pogorării Sfântului Spirit din anul 1905 s'a dus după s. liturgie, la socrul său ca să-și chieime nevasta acasă, care îl părăsise de mai mult timp, și socrul cu un fecior al său și cu nevasta sa așa l'au bătut încât l'au lăsat mai mult mort decât viu. A doua zi un frate l'a dus pe George la spitalul țări din Cernăuț, unde bolnavul a stat 5 săptămâni și jumătate. Medicii l'au vindecat trupește, dar graiul nu i-a putut da și așa l'au trimis acasă. După mai multe săptămâni m'am dus la bietul om să văd ce face, și văzând că el vrea să-mi spue ceva și îmi arată semna cu mâna eu i-am spus: „Poate vrei să mergi la Suceavă la s. Ioan?” Atunci el a încenut a plânge și a-mi arăta cu mâna semne că *da!* În 2/15 Noemvrie 1905 într'o Miercuri dimineață ne-am pornit cu trenul de 8 oare și am ajuns la Suceavă aproape de 12 oare. Ne-am dus la mânăstire și păr. Ieșan, auzind despre omul cel mut, îndată a venit în biserică lângă s. Ioan, i-au făcut sfințirea apei și i-au citit mai multe rugăciuni. Apoi ne-am dus în chilia de repaos, unde l'am lăsat pe bietul om, iară eu am mers la colegul meu, cantorul Coroliuc, care mi-a spus că e bine de făcut bolnavului s. ungere. După vecernea din aceeași zi părinții Sidorovici, Ieșan și Serota i-au făcut și Sf. Ungere și când a zis păr. Sidorovici „spune după noi: *„Binecuvântați părinți sfințiți și mă iertați pe mine păcătosul!”*, atunci, o minune, mutul a început a spune cuvintele acestea fără nici o greutate, iară eu am ridicat mâinile și am picat înaintea raclei Sfântului jos în genunchi și m'au umplut lacrimile, căci dela Pogorârea Spiritului Sfânt și până în ziua aceia nimeni n'a auzit vocea acestui om nenorocit. Mutul de mai nainte a început apoi a istorisi toată pățania lui dela amuțire încoace. A doua zi, Joi, des de dimineață, am fost iar la biserică și după s. liturgie ne-am luat rămas bun dela prea-cuvioșii părinți și ne-am pornit spre Cuciur-mare cu trenul de amiazăzi — Fiind George Hubca în proces cu socrul său pentru bătaie, cum am ajuns acasă, am mers la d-l Dr. Stefanovici și i-am istorisit minunata vindecare. D-l Dr. tot și-a notat și a dat la judecătorie și bietul George, a câștigat procesul minunat de bine. *Lazar Lazurca m/p.*”

9. O femeie din Vatra-Moldoviței.

Bucuroși ași fi scris mai pe larg despre femeia aceasta și soțul ei, dară părintele Teofilact Dimitrovici, parohul din Vatra-Moldoviței m'a înștiințat că ei numai sunt în viață. Dau dară aici numai istorisirea părintelui Sidorovici:

Cam înainte de 6 ani o femeie căsătorită, din Vatra-Moldoviței, de statură mică, a venit împreună cu soțul ei la s. Ioan. Femeia era legată cu poștoarance și așa de îndrăcită, încât soțul ei și încă doi oameni abia o puteau înfrâna, și după s. maslu ea așa și-a înclăștat mâna în barba ieromonahului Euseie Popovici, încât cei de față abia i-au descleștat-o

cu mult păr într'însa. După s. maslu, ... nu i s'a făcut bine de odată și soțul a luat-o acasă, zicând înaintea preoților că nu vrea s'o știe în veci și prăpădească-se prin pustiu și păduri. Aceasta s'a întâmplat într'o Marți în Dumineca următoare aceeași femeie tot cu soțul ei, a venit iarăși la Sfânt, dar' acuma tea-fără și sănătoasă. Păr. Sidorovici a zărit-o frumos și curat îmbrăcată, pe când cădea la s. liturgie, și n'a voit să creadă ochilor săi că așa ceva se poate întâmpla în decurs de 5 zile. A întreat-o deci ori de-i ea aceia, care înainte de 5 zile a fost bolnavă, și femeia a răspuns „*da, și acuma's sănătoasă deplin!*” Spre mai bună încredințare păr. Sidorovici, văzându-l lângă Sfântul și pe soțul acelei femei, care era un bărbat de statură foarte mare, l'a întreat și pe dânsul și el a adevărit că aceea este soția sa, vindecată de cumplita boală și acuma se bucură.

10. Domnișoara Aglaia Apostoliu din Burdujeni.

Despre întâmplarea numitei domnișoare mi-a istorisit tot păr. Sidorovici. În ziua de Sânzieni, 24 Iunie v. 1906, m-am întâlnit în locuința păr. paroh Mihai Sârbul din Suceavă cu păr. Alexandru Râșcă din Burdujeni — sat, și l'am rugat să binevoiască a-mi mijloci știrea de lipsă despre domnișoara Aglaia. Cu epistoala din 7/9 1906 Sfinția sa mi-a trimis următoarea scrisoare alcătuită de însuși d-l Ioan Apostoliu părintele domnișoarei Aglaia:

„Subsemnatul Ioan Apostoliu din comuna târg-Burdujeni județul Botoșani, prin aceasta vă aduc la cunoștință următoarele: În anul 1898, luna August, fiind primar la comuna Salcea, în una din nopți, copila mea Aglaia, cum dormea singură în pat, s'a sculat pela miezul nopții mută, neputând vorbi nimic, și cu mâna dreaptă, în nesimțire, neputând-o mișca de loc. A doua zi am dus-o la preotul Ioan Filipescu din Siminicea — Balș de i-a citit, și a treia zi am dus-o la s. Ioan din Suceavă de i-a citit și făcut sfințirea apei, de unde m-am re'tors acasă pela 2 oare dup'ameazăzi. Mergând copila în grădina cu flori, s'a culcat și a dormit ca 1/2 oară. Sărind un câne în grădina cu flori, dânsa s'a deșteptat din somn și a strigat la câne „*țibă!*” și a început a vorbi. Am întreat-o, pentruce nu vorbea? Dânsa mi-a răspuns că nu a putut vorbi de loc. În același timp a început a mișca și mâna și s'a făcut sănătoasă cum era și cum este și astăzi. Aceasta este știința mea de minunea făcută de sfântul Ioan dela Suceavă. Burdujeni 1906, Iunie 28. *I. Apostoliu m/p.*”

INFORMAȚIUNI.

* **Din Foaia Diecezană.** Fiind Ministerul Agriculturii și al Domeniilor întreat de unele Comisiuni de ocol, dacă terenurile expropriate pentru biserici rămân intabulate pe seama Statului, sau urmează a se cere intabularea și face predarea în posesiunea bisericilor îndreptățite:

Casa centrală a cooperației și împroprietării face cunoscut, că în general toate rezervele de Stat, cărora li-se dau destinațiuni de interes public, cum sunt terenurile afectate bisericilor, școlilor câmpurilor de sport, armatei etc. nu se vor mai intabula din nou, întru cât ele rămân tot în patrimoniul Statului, fiind numai afectele unui serviciu public, — instituțiunile respective neavând decât dreptul de folosință.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința celor interesați, că **examenele de admitere în Școala normală ort. română din Arad, se vor ține în zilele de 2, 3 și 4 Septembrie** și anume în 2 Sept. examenele în scris, iar în 2 și 3 examenele orale.

Examenele de corigență și de diferență pentru cei ce trec din alte școli în clasele II—V. al școlii noastre vor avea loc în 5 și 6 Septembrie.

Inscrierile se vor face în zilele de 8—13 Sept. In 15 Sept. se vor începe cursurile.

*Direcțiunea Școlii normale
ort. rom. din Arad.*

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința celor interesați că **examenele cu studenții particulari** (cl. I—III.) dela **Institutul teologic ort. român din Arad** se vor ține în zilele de 4, 5 și 6 Sept. st. n. și anume în 4 Sept. orele 8—12, examenele în scris, în 5 și 6 cele orale.

Examenele de corigență și supletorii vor avea loc în 8—9 Sept. **Inscrierile studenților regulați și particulari** se vor face în zilele de 10—13 Sept.

Cursurile încep în 15 Sept.

*Direcțiunea institutului teologic
ort. rom. Arad.*

A V I Z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un **birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici** împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri, și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

Internatul Diecezan ort. rom. de fete din Arad.

Aviz școlar pe anul 1924—25.

În internatul diecezan de fete se primesc eleve cari cercetează liceul de fete al statului din Arad.

Taxa de întreținere **8000 Lei**, se va plăti la casa consistorială ori la dir. Internatului în două rate egale: la înțrarea în internat și la 1 Februarie.

Consistorul își rezervă dreptul, în caz de urcare simțitoare a prețurilor, să ridice și taxa de internat în cursul anului școlar.

Taxa de înscriere 100 Lei, taxa de medic 200 Lei și deteriorări 100 Lei.

Alimente: 125 kg. de făină de pâne, 30 kg. făină albă, 100 kg. cartofi, 12 kg. unsoare, 10 kg. fasole (mazăre ori linte), 100 ouă, 5 kg. zahăr și 5 kg. săpun pentru elevele cari își spală rufele în internat, iar celelalte 1 kg. Pe viitor nu se mai face scutire de alimente sub nici un motiv.

Anunțurile pentru primirea în internat se vor face dela 15 Aug. la 15 Sept. Fiecare elevă va prezenta 1. **Certificatul școlar** de clasa absolvată; 2. **Certificat medical** că

este deplin sănătoasă și 3 **Certificat dela comună** că nu este acolo nici o epidemie. Numai aceia elevă se va considera încrisă, care plătește à conto 1000 Lei din taxă.

Elevele cari din oarecari motive ar părăsi internatul, vor fi obligate să plătească taxa și alimentele pe jum. an. Taxa pentru orele particulare de muzică (pian, vioară) se va plăti anticipativ pe jum. an. Pentru fiecare elevă se va depune la dir. int. 500 Lei pentru spese de cărți și recvizite școlare, despre care sumă se va da socoteală în regulă.

Elevele vor aduce: 2 perini cu 4 fețe 1 plapomă cu 2 cearșafe, 2 cearșafe și 1 acoperitoare de pat, toate acestea vor fi albe, 1 covorel, 6 cămăși de zi, 6 cămăși de noapte, 6 pantaloni (4 albi, 2 negri), 6 păr. ciorapi, 12 batiste, 4 fuste (2 albe, 2 negre), 6 ștergări, 3 servete, 2 cârpe de păhare, 2 cârpe pentru lignian, 1 cârpă pentru bucătărie care rămâne internatului, 1 față de masă, 1 ceașcă și 2 făfurii, tăcămuri, inel pentru servet, podișor pentru tăcămuri, 2 păhare, 1 cârpă de praf, piaptăn rar și desă, perie de dinți, de cap, de unghii, de haine și de ghetete, 1 păr. pantofi de casă, 2 păr. ghetete negre, 1 parapleu, 2 cutii pentru pieptene și perii.

Fiecare elevă este obligată să aibă uniforma școlii: 2 șorțe negre cu mâneci, rochie de stofă vânătă închis, blusă albă de vară, 2 șorțe albe, palton de iarnă și primăvară, pălărie de iarnă și vară. Toate acestea după modelul anului trecut.

Elevele să nu aducă obiecte de prisos.

Purtarea bijuteriilor și altor obiecte de lux este interzisă.

Pentru banii lăsați la eleve, dir. int. nu ia nici o răspundere.

*Direcțiunea internatului ort. rom.
de fete din Arad.*

1—2

BIBLIOGRAFIE.

Cetiți cărți bune!

F. BETTEX, *Creștinismul și studiul naturii*, tradus de preoții I. Negoită și N. Donos, cu o pre față de prof. univ. Pr. I. Mihalcescu. Prețul 40 lei. Atelierele Zanet Corlăteanu, Huși, 1923.

Pr. GH. I. GHIA, *Creștinismul și problemele sociale*, Ed. „Ramuri”, Craiova, 1923. Prețul 8 Lei.

Pr. GR. I. CRISTESCU, *Capernaum! Capernaum!* Momente din apostolatul nostru, Editura „Ramuri” Craiova, 1923. Prețul 25 lei.

TOMAS A KEMPIS, *Urmarea lui Hristos*, Tip Mănăstirea Neamțu, 1923. Prețul 23 lei. Prof. univ. Dr. VAS. GHEORGHIU, *Epistola către Romani*, cu introducere și comentariu, partea dogmatică, s. I. Soc. Tip. Bucovineană, Cernăuți, 1923.

Pr. N. V. HODOROABA, *Din războiul de reînțegire*, note și impresii din campanie, 1916—1918, Tip. H. Goldner, Iași, 1923. Prețul 25 lei.

M. SADOVEANU și P. PATRAȘCANU, *Din Viețile Sfinților*, vol. I, „Spre Emaus”, cu numeroase ilustrații. Prețul 35 lei.

In Ed. „Cartea Românească”, București a apărut: I. SLAVICI, *Nuvela*, III, Prețul 40 lei.

C. ȘOLTUZ *Jocuri școlare*. Prețul 22.50 lei.

CONCURSE.

Nr. 2554—1924.

Pentru deplinirea postului de *director, a catedrel de religione, de limba franceză și cea de economie la școala normală ort. română din Arad* se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”. La postul de director pot reflecta nu numai profesori actuali ai școlii, ci și recurenți noi, cari se cred de a fi potriviți.

Dela recurenți se cere: să fie ortodocși români; să aibă cvalificația profesorilor similari ai statului; să dovedească aceste calități și știi cu documente originale sau cel puțin cu copii dela notarul public, prezentând și extras de botez, iar în caz de a mai fi servit și atestat de serviciu.

Beneficiul ce se pune în vedere este cel pentru profesorii similari ai statului.

Cererile cu toate documentele necesare vor fi de a se înainta Cosistorului eparhial.

Arad, la 4/17 Iulie 1924.

Consistoriul ort. român din Arad.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal pe lângă veteranul paroh Terentie Petrovici din **Țela** protopresbiteratul Lipovei, în nex cu ordinul consistorial de sub Nr. 2432/924. prin acesta se publică concurs **de nou**, cu termen de **30 zile** dela prima apariție în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiaie sunt:

1. Un intravilan parohial de 1200 st. □
2. Una sesiune parohială completă.
3. Birul preoțesc în bani din fundațiunea Toma

Galetar, anual 600 adecă șase sute Lei, cu adaus de scumpete.

4. Stolele legale.

Întregirea dela stat (Cvota capelanilor). Alesul capelan va beneficia jumătate din venitul parohial atâta timp, cât parohul va fi în funcțiune iar după aceea va beneficia între venitul în senzul §-lui 6 din Reg. pentru parohii.

Alesul capelan este obligat a catihiza elevii ortodoxi dela școala primară din comună și va suporta dările publice în proporția venitului.

Parohia e de clasa I-a *La concrrsul de față se admit și reflectanții cu cvalificațiune de clasa III-a (treia.)* Doritori de a reflecta la acest post sunt poștiți ca recursele adresate comitetului parohial din Țela ajustate cu documentele recerute și cu atestat despre eventualul serviciu prestat de teren bisericesc școlar, să le înainteze P. On. oficiu protopopesc din Lipova în termenul concursual, având sub durata acestuia, pe lângă respectarea strictă a dispozițiunilor cuprinse în § 33 din Regulamentul pentru parohii și numai după prealabilă încunoștințarea a P. On. D. Protopop tractual, a-se prezenta în sf. biserică din loc în v're Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratoriă. cei din altă dieceză au să dovedească, că posed binecuvântarea P. S. Sale Diui Episcop diecezan spre a putea recurge.

Țela din ședința Comitetului parohial ort. rom. ținută la 14/27 Martie 1924.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuilă* protopop.

—□—

2—3

Conform rezoluțiunii venerabilului Consistor diecezan de sub Nr. 2333/924 pentru îndeplinirea parohiei vacante **Bulza**, protopresbiteratul Lipovei, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Veniturile parohiei sunt:

1. Un intravilan parohial de 800 st.² și 800 st.² intravilan.
2. O sesie parohială parte arător, parte fânaș.
3. Stolele legale
4. Birul legal.
5. Întregirea dela stat.

Alesul e obligat a suporta toate dările publice după venitul parohiei și să catihizeze la școala din loc apoi a predică regulat în sf. biserică

Parohia e de clasa III-a deci reflectanți au să dovedească că posed asemeni cvalificațiune iar recurse ajustate din documentele recerute în original precum și cu atestat despre serviciul prestat până aici și adresate comitetului parohial ort. rom. din Bulza să le subștearnă P. On. Oficiu protopopesc ort. rom. din Lipova îndatorăți fiind a se prezenta în sf. biserică din Bulza în vre'o duminică ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie dar numai cu observarea strictă a celor dispuse prin § 33 din Regulamentul pentru parohii dovedin protopresbiterului tractual că posed cvalificațiunea prealabil înscrisă.

Cei din altă dieceză vor dovedi că au înalta înviințare a P. S. Sale Episcop diecezan de a putea pre cum reflecta la aceea parohie.

Bulza din ședința Comitetului parohial ort. rom. ținută la 5/18 Maiu 1924.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuilă* protopresbiter tractual.

2—3

Publicație

pentru vnzarea de lemne focali.

Comuna bisericească Vațadesus (jndețul Hunedoara) pprezbiteratul Hălmagiului, în baza încuviințării v. Consistor diecezan ort. rom. din Arad de nr. 3184/1924, vinde pe calea licitației publice împreunate cu oferte încsise, ce se va ținea în cancelaria notariatului **Vațadejos ziua de Marți 30 Iulie (12 August)** a. c. orele 2 d. m. materialul lemnos: fag etc. lemne pentru foc, de pe un teritor din pădurea bisericeii de circa 4 jughere evaluat circa la 800-900 metri cub. Pădurea e aproape de stațiunea căii ferate Vațadejos și de trenul industrial a firmei Seidner.

Prețul strigării face Lei 27,000. Participatorii amatori înainte de licitație, iar cei care dau oferte închise la prezentarea ofertului vor avea să depună în numerar o cauție de 10% din prețul strigării. Ofertele închise sunt a se prezenta la Oficiul ppresbiterat ort. rom. din Hălmagiu până la ora 12 la 29 Iulie (11 August) a. c. unde să pot primi și alte informații relativ la condițiile licitației. Dreptul de exploatare dela locurile competente va avea să-șil câștige cumpărătorul.

Pentru Comitetul parohial ort. rom. din Vațadesus.

(ss) *Cornel Lazar*, ppresbiter.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**